

Ett uppdrag till avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, att kartlägga målgruppen "arbetslösa"

Förslag till beslut

1. Uppdrag ges till avdelningschef på avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, att genomföra en kartläggning med analys av gruppen försörjningsstödstagare som är kodade "arbetslösa" enligt Socialstyrelsens definition i verksamhetssystemet Reserva.
2. Återrapportering av analysen ska ske till Socialnämnden i april 2018.
3. Socialförvaltningens förslag till finansiering av 400 tkr beviljas av Bildningsnämnden med hjälp av medel som är avsatta för arbetsmarknadsåtgärder av Kommunstyrelsen
4. Besluten gäller under förutsättningen att Bildningsnämnden beslutar i enlighet med punkt 3.

Ärende

För oktober 2017 redovisade avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, att i den totala målgruppen som erhåller ekonomiskt bistånd/ månad i Linköpings kommun fanns cirka 850 personer som kodades som "arbetslösa" enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer för orsakskoder.

På individnivå finns kunskaper och fakta om var och ens situation och det pågår ett aktivt klientarbete för att se till att dessa personer ska kunna komma ut på arbetsmarknaden så snabbt som möjligt för att bli självförsörjande. En del av de arbetslösa har Arbetsförmedlingen huvudansvar för att man ska kunna bli självförsörjande. För andra som bedöms stå långt ifrån arbetsmarknaden har kommunen det yttersta ansvaret för att rusta dessa personer i syfte att kunna närma sig arbetsmarknaden och bli självförsörjande.

Den "arbetslösa-gruppen" är långt ifrån homogen. Det finns personer som behöver mycket stöd och insatser under en längre tid för att närma sig arbetsmarknaden, men också personer som är i behov av mindre omfattande insatser under en kortare tid och som bedöms stå relativt nära arbetsmarknaden. Den sistnämnda gruppens behov av insatser handlar i huvudsak om insatser som Arbetsförmedlingen ska kunna tillhandahålla för dem.

Kommunen har ett ansvar att rusta personer som bedöms stå långt utanför arbetsmarknaden i syfte att de ska kunna närma sig densamma tills man bedöms av Arbetsförmedlingen tillhöra gruppen som kan stå till arbetsmarknadens förfogande. I den situationen har Arbetsförmedlingen huvudansvaret för att hjälpa och stödja personerna till ett arbete.

För att kommunen ska kunna erbjuda fler arbetslösa försörjningsstödstagare relevanta insatser behöver en fördjupad analys av gruppen göras på gruppnivå. Önskemål har inkommit från Kommunstyrelsens arbetsmarknadsutskott att uppdra till avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, att genomföra en sådan kartläggning och analys av målgruppen. Kartläggningen och analysen planeras att kunna genomföras i sådan takt att den kan redovisas för socialnämnden i april 2018. Kartläggningen kommer att ge en ögonblicksbild av den vid tidpunkt aktuella gruppens situation och behov.

Med stöd av resultatet av analysen bedömer Socialnämnden att förutsättningarna är goda för att kommunen ska kunna planera kommunala insatser för specifika målgrupper som ska påskynda enskildas mål att erhålla ett arbete. Beslut om sådana insatser förutsätts tas i respektive ansvarig nämnd såsom Bildningsnämnden och Socialnämnden.

Bakgrund

För oktober 2017 redovisade avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, för arbetsmarknadsutskottet att cirka 850 personer/månad i Linköpings kommun kodades som ”arbetslösa” enligt Socialstyrelsens registrering av orsaker till behov av försörjningsstöd.

Kodningen som ”arbetslös” på socialförvaltningen är enligt Socialstyrelsens definition en person som har:

- Arbetsförmåga på hel- eller deltid, står till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söker arbete
- Arbetsförmåga på hel- eller deltid och som deltar i någon form av arbetsmarknadsinriktade insatser (i statlig eller kommunal regi) med syfte att förbättra sina möjligheter på arbetsmarknaden
- Sommaruppehåll från sina studier och sökt feriearbete utan att ha fått något sådant

Det man kan få fram vad gäller arbetslösa är totalt antalet individer per månad (oktober 2017, 852 personer) som kodas arbetslösa och underkategorier som är följande:

- Arbetslös, ingen ersättning (579)
- Arbetslös, otillräcklig ersättning/stöd (179)
- Arbetar deltid ofrivilligt, otillräcklig inkomst (77)
- Arbetslös, väntar på ersättning/stöd (21)
- Arbetar deltid ofrivilligt, väntar inkomst (15)

Som underkategorierna visar är gruppen ”arbetslösa” långt ifrån homogen. I grova drag kan man konstatera att gruppen ”arbetslös, ingen ersättning” är den gruppen där kartläggnings- och analysbehovet är som störst som grupp betraktat. På individnivå finns det information och gjorda bedömningar i ärenden i form av olika journalanteckningar och sociala utredningar om var och ens individuella situation. Det som är gemensamt med alla i den beskrivna målgruppen är att man av olika orsaker inte har kvalificerat sig för att kunna få ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Det som också är gemensamt för gruppen är att man därmed inte heller är högprioriterad på Arbetsförmedlingen.

Den gruppen som är kodad ”arbetslös, otillräcklig ersättning/stöd” har en ersättning som inte räcker till att försörja personen ifråga/familjen ihop med eventuella andra inkomster. I den gruppen är man dock prioriterad på Arbetsförmedlingen och har möjligheter att få olika slags ekonomiska ersättningar för aktiviteter/utbildningar av olika slag.

Gruppen som är kodad ”arbetar deltid ofrivilligt, otillräcklig inkomst” och ”arbetar deltid ofrivilligt, väntar på inkomst” har man redan en anställning men inte i tillräcklig omfattning för att kunna klara av att försörja sig själv eller sin familj fullt ut. Den här gruppen bedöms ingå i gruppen som bedöms stå nära arbetsmarknaden.

Gruppen som kodas ”arbetslös, väntar på ersättning/stöd” har antingen nyligen blivit arbetslös och vänt sig till socialförvaltningen för att få kompletterande ekonomiskt bistånd i avvaktan tills man får beslut på rätt till arbetslöshetsersättning och får sin ersättning utbetald eller väntar på att få annat stöd via Arbetsförmedlingen.

På avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, arbetar man efter två huvudstrategier i arbetet med att rusta de som bedöms arbetslösa att närma sig arbetsmarknaden. Den ena strategin är att se till att Arbetsförmedlingen tar sitt huvudansvar för dem som bedöms vara ”anställningsbara” och erbjuda dem insatser som kan leda till egenförsörjning. Dessa personer bedöms tillhöra i huvudsak den kategorin som står nära arbetsmarknaden.

Den andra strategin är att rusta dem som bedöms stå längre ifrån arbetsmarknaden till den nivå där Arbetsförmedlingen ska ta över huvudansvaret för att erbjuda sådana insatser och stöd som syftar till att kunna bli självförsörjande. Båda strategierna innebär mycket samarbete med Arbetsförmedlingen i olika former. Jobb-och Kunskapstorget är viktig intern samarbetspart med målgruppen där kommunen ska i första hand rusta de ”arbetslösa” att närma sig arbetsmarknaden.

Förslag

På individnivå finns det kunskap och fakta om var och en som bedöms som arbetslös. Den kunskapen som finns har inte efterfrågats på gruppnivå av varken Socialstyrelsen eller SKL, Sveriges kommuner och landsting, och har således inte heller samlats in på aggregerad gruppnivå. Ytterligare skäl till att man inte har samlat in dessa uppgifter på gruppnivå är att det inte finns något uppbyggt IT-system tillgängligt på nationell nivå som klarar av att hantera den här sortens uppgifter angående individer utifrån sekretess- och andra lagkrav.

Kartläggningens och analysens syfte är att ge en mer nyanserad information om den aktuella undersökta målgruppen på gruppnivå. Syftet är att bereda ett besluts- och planeringsunderlag för både politiker och kommunala chefer främst på avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, och avdelningen för arbetsmarknad och integration, AMI.

Socialnämnden föreslås uppdra till avdelningen för försörjningsinsatser, AFI, att genomföra en sådan kartläggning med analys. Kartläggningen ska ha hög prioritet och ambitionen ska vara att den kan redovisas för socialnämnden i april 2018.

Med stöd av resultat från kartläggningen kan politiker och ansvariga chefstjänstemän ges ett nyanserat beslutsunderlag att utgå ifrån vad gäller olika målgruppers behov av kommunala insatser för att bli självförsörjande.

Kartläggningen och analysen kommer att ge en ögonblicksbild av den undersökta målgruppen och dess behov.

Ekonomiska konsekvenser

För att genomföra kartläggningen med analys bedöms att man behöver avsätta arbetstid för att kunna frigöra den ordinarie personalen på avdelningen på olika nivåer och av olika funktioner, planera för genomförande av kartläggningen och insamling av olika faktorer och bedömningar för att få fram kvalitativt och kvantitativt material. Det behövs även resurser och stöd för att bygga upp det systemstöd som måste byggas upp för att kunna hantera och analysera de manuella uppgifterna. Den manuella hanteringen av olika uppgifter kommer att vara omfattande. För det uppdraget har avdelningen för statistik och utredningar, chefen Jimmy Lindahl, konsulterats och avdelningen kommer att åta sig uppdraget. Eventuellt kommer en viss konsultinsats med sakkunskap inom området ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsfrågor behöva anlitas för att göra sammanställning och analys av allt material som kartläggningen har fått fram. En annan given samarbetspart är avdelningen för arbetsmarknad och integration på Bildningsnämnden för att bland annat få stöd i hur man kan bygga upp beslutsstöd inför bedömningar och graderingar i aktivitets- och arbetsförmåga.

Den ordinarie personalens arbetsinsats måste ersättas genom vikarier under kartläggningsperioden. Minst en person måste frigöras på heltid för att arbeta med de olika processerna som ingår i uppdragets genomförande.

En grov uppskattning på kostnader beräknas till 400 000 kronor. Redogörelse för exakta kostnader kan ske efter avslutat uppdrag.

Kommunala mål

I Linköping ska fler människor nå egen försörjning. Linköpings kommun ska skapa förutsättningar för ökad sysselsättning för personer där förutsättningarna för att komma in på arbetsmarknaden är särskilt utmanande.

Jämställdhet

Kartläggningen är angelägen både för kvinnor och män.

Samråd

Samråd har skett med avdelningschef Helena Paulsson på avdelningen för arbetsmarknad och integration, Utbildningskontoret.

Uppföljning och utvärdering

Åtterrapportering av kartläggningens resultat och analys ska ske till socialnämnden i april 2018.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Ej påkallat.

SOCIALNÄMNDEN

Laila Hämäläinen

Avdelningschef

Beslutet skickas till:

Bildningsnämnden
KS Arbetsmarknadsutskottet